

RAJOONI PARTEIKOMITEE PLEENUMI EEL SUUNATA ON KERGEM KUI VALIKUT MUUTA

Kool peab paindlikult reageerima ühiskonna vajadustele, tema tegevus on (kõige rohkem) suunatud tulevikku. Täna sed koolilapsed kujundavad töölistena, inseneridena, teadlastena ja pedagoogidena majandust ja inimkonna poliitilist palet järgmistel aastakümnetel.

Õpilaste ettevalmistusega töömeheeluks ei saa aga rahul olla. Tulevase elukutse ja töö sotsiaalne motivatsioon on nõrk. Küllalt suur osa abiturientidest suhtub tööss ja ametiõpingutesse ainult kui isikliku materiaalse kindlustatuse küsimusse. Noorte silmis on kõrghariduse prestiiž meie vabariigi madalam kui paljudes teistes liiduvabariikides, domineerib pragmaatiline lähenemine haridusele: kutsekooli ja tehnikumi kaudu jõutakse kiiremini tööle. Koolireformi tingis mitte üksnes õpetamise täiustamine, vaid ka uue inimese kasvatamise vajadus.

Haridusel on neli põhi-

funktsiooni: sotsiaalne, professionaalne, humanitaarne ja ideoloogilis-poliitiline. Need moodustavad keeruka terviku. Ühe funktsiooni tähtsustamine toob paratamatult kaasa teise osa kahanemise. 1960. aastate alguses teadus- ja tehnikarevolutsiooni mõjul kool polütehniliseerus, rõhk asetati kutseõpetusele, nõrgenes humanitaarne funktsioon. 1960. aastate teisest poolest aga suurenes kooli üldhariduslik osa, hakati rabinall looma süvaklasse.

Hariduse see ilme, millest lähtub praegu alanud üld- ja kutsehariduse reform, hakkas kujunema 1970. aastate algul. Selle kutsus esile vajadus tugevdada hariduse kutseõpetuslikku funktsiooni. Praegu on peaküsimus, kuidas anda arengusuund hariduse põhifunktsioonide niisuguseks täitmiseks, mis vastab teadus- ja tehnikarevolutsiooni ajajärku astunud ühiskonna vajadustele.

Ideoloogilis-poliitilist funk-

siooni ei või üle tähtsustada ja teistest eraldada. Ideoloogiatöö põhiülesandeks peaks olema hariduse põhifunktsioonide optimaalne tasakaalustamine, et kasvaks harmooniline isiksus.

Õpilaste võimete igakülgset arengut soodustab diferentseeritud õpetus, mis tõstab esile isiksuse enesearendamise.

Väga oluline on regionaalne nõue kasvatada maatöötajaid, Tartumaa patrioote. Materiaalse külluse taotlusest peame jõudma tõeliste inimlike moraalkategooriate taotlusteni (õiglus, kohusetunne, au, headus, väärikus). Siin ei tohi kool ükski jääda, teda peavad aitama

● kodu ja perekond, kus lapsi kasvatatakse isikliku eeskuju najal tegema nii füüsilist kui ka vaimset tööd, austama leiba ja maad; kus väärtustatakse internatsionaalne patriotism, missioonitunne. Vanem peab vastutama oma lapse kasvatusel eest!

● majandite juhid eeskujuga, töövõimaluste tutvustamisega, töökohtade pakkumisega, ausa töö väärtustamisega;

● rajooni juhid pressikonverentsiga koolides, probleemide ja arenguperspektiivide kompleksse arutamisega koh-tadel, poliitpäeval tõstatatud

küsimuste lahendamise, tagajärjekate otsuste tegemisega.

Lähema vaatluse alla tuleks võtta laste ja täiskasvanute väärtushinnangud ja -orientatsioonid ning tegutseda nendest lähtudes. Vanem põlvkond peab noori usaldama, noored vastutagu ise oma mõtete ja tegude eest. Lähtudes Tartumaa vajadustest tuleb anda neile enesearendamise võimalustega arenguprogramm.

Õpilaste koormuse vähendamisest lähtudes peaks koolivõrku Tartu rajoonis edasi arendama reaali-, humanitaar-, majandustehnika ja loodusõpetuse kallakuga klassides. Siin on keskkoolide osas alus olemas: Nõos reaalainete süvaõpe. Elvas humanitaarklassid, Ulenurmes loodusõpetuse klassid, Puhjas, Alatskivil ja Lähel majandus- ja tehnikaklassid.

Nõo jääb vabariikliku vastuvõtuga füüsika ja matemaatika süvaõppega internaatkooliks. Nõo õpilasi peaksid kohalikud majandid suunama õppima ja kutsuma pärast tagasi. Seda võimalust on kasutanud Nõo sovhoos, Tartu KEK, Tartu Sidesõlm, Tõraverre AAI.

Diferentseeritud õppe viimisel 8-klassilistesse koolides-

se tuleks lähendada õpilaste üldarengu vajadustest, võimete kontrolli vajadusest, õppimisel peab vältima ummikolukorda.

Tõsiselt on vaja uurida poiste kohanemist 6-aastaste koolitulekuga, kutsevalikut pärast 8. klassi lõpetamist ja noorukite saatust pärast keskkooli lõpetamist. Nõo Keskkooli lastevanemate üldkoosolekul tehti ettepanek (ilmselt H. Voolaiu artikli «Kuhu lähed, koolifüüsika» mõjul. «Edasi» 11. märts) läbi vaadata õppimisvõimeliste poiste sõjaväkke kutsumise kord, võimaluse korral taastada Eesti Laskurkorpust.

Üldise koolireformi, revolutsioonilise uutmise raames on vaja läbi vaadata noorte kutsenõustamine. Ametkondlikud ümberkorraldused peaksid lähendama üld-, kõrg- ja kutsehariduse andmise. Kergem on noort suunata, väga raske valikut muuta.

Me kõik peame elama ja töötama veendumuses, et oma laste ja kooli heaks tehtu kindlustabki Tartumaa homse päeva.

ENN LIBA,

Nõo Keskkooli direktor,
rajooni parteikomitee büroo liige